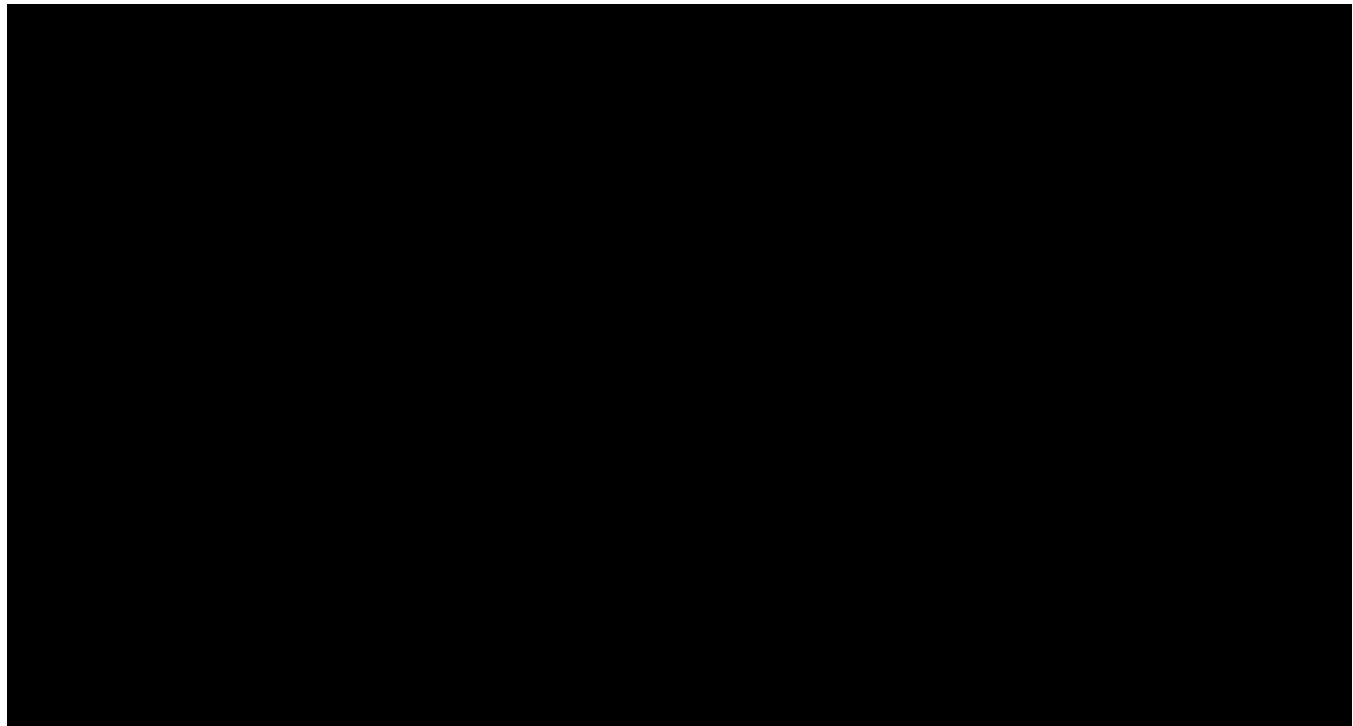

DAVIES, WALTER ('Gwallter Mechaint'; 1761 - 1849), offeiriad, bardd, hynafiaethydd, a
beirniad

Enw: Walter Davies

Ffugenw: Gwallter Mechaint

Dyddiad geni: 1761

Dyddiad marw: 1849

Rhiant: William Davies

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: offeiriad, bardd, hynafiaethydd, a beirniad

Maes gweithgaredd: Crefydd; Eisteddfod; Hanes a Diwylliant; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu; Barddoniaeth; Ysgolheictod ac leithoedd

Awdur: John Thomas Owen

Ganwyd 15 Gorffennaf 1761 yn y Wern, yn agos i Domen y Castell, Llanfechain, Sir Drefaldwyn. Hawliai berthynas ar ochr ei dad, William Davies, â theuluoedd urddasol Nant-yr-erw-haidd yn Edeirnion a Chyffiniaid Trebrys. Wedi gadael ysgol y pentre'n 12 oed dysgodd grefft cowper, a daeth yn feistr ar wneud 'picyn.' Ymunodd yn fore â'r frawdoliaeth farddol, a rhoes yr eisteddfod gyfle iddo gystadlu. Daeth ei lwyddiant eisteddfodol ag ef i sylw gwyr pwysig fel '[Owain Myfyr](#)' a [William Owen Pughe](#), a thrwy eu hanogaeth hwy yr ymaelododd yn Neuadd S. Alban, Rhydychen, yn 1791; yng Ngholeg y Drindod, Caergrawnt, y cymerodd ei radd. Bu gan yr eisteddfod afael anghyffredin arno ar hyd ei oes, a phraw pendant o hynny oedd iddo anfon o fewn chwe mis i'w farw - yn hen wr 88 oed - awdl ar 'Y Greadigaeth' i eisteddfod Aberffraw yn 1849.

Wedi derbyn ei radd yn 1795 aeth yn gurad i Feifod, ac wedi hynny i Ysbyty Ifan. Yno priododd weddw Rice Price, Rhosbrynbwa, a bu iddynt bedwar plentyn. Cafodd fywoliaeth Llanwyddelan yn 1803, a pherigloriaeth Manafon yn 1807; ym Manafon y gwnaeth gyfeillion â'r [Parch. John Jenkins](#) ('Ifor Ceri') a Fychaniaid Penmaen Dyfi. Yn 1837 derbyniodd fywoliaeth Llanrhaiadr-ym-Mochnant, ac yno y treuliodd weddill ei oes.

Bu cysylltiad agos rhyngddo a chymdeithasau llengar Llundain, yn enwedig y Gwyneddigion, a bu'n gyfrifol, gyda chymorth [David Rowland](#), Llanddewibrefi, am gychwyn y cymdeithasau taleithiol. Yn ystod ei oes faith cyhoeddwyd y gweithiau canlynol o'i waith: *Diwygiad neu Ddinystr ..., cyfieithiad o Reform or Ruin* (T. Bowdler), 1798, *Eglur Olygiad o'r Grefydd Cristianogol ac o Hanesyddiaeth (Histori) cyn belled ag y perthyn i ddechreuad Cristionogaeth, ac i'w chynyddiad hyd yr amser presenol*, cyfieithiad o waith Thomas Gisborne, 1801; [General view of the Agriculture and Domestic Economy of North Wales ... Drawn up for the consideration of the Board of Agriculture and Internal Improvement](#) (London, 1813); *General view of the Agriculture and Domestic Economy of South Wales ... Drawn up for the consideration of the Board of Agriculture and Internal Improvement* (Vol. I [↗](#), Vol. II [↗](#)) (London, 1815). Golygodd waith [Huw Morus](#), 1823, a [Lewis Glyn Cothi](#) (gyda [John Jones](#), 'Tegid'). Cyhoeddodd hefyd, 1827, adargraffiad o drosiad mydryddol [William Middleton](#) ('Gwilym Canoldref') o'r Salmau.

Yr oedd 'Gwallter Mechain' yn wr o ddiddordeb eang anghyffredin. Astudiodd bynciau meddygol, seryddiaeth, llenyddiaeth hen a diweddar, yngyd a llenyddiaeth gyfoes y Saeson. Chwiliodd achau teuluoedd pendefigaidd fel yr Herbertiaid, a rhoes wasanaeth gwerthfawr i'r eisteddfod a'r cymdeithasau gan eu beirniadu ar adegau. Yn sicr, yr oedd 'Gwallter Mechain' yn ei oes yn un o gymwynaswyr mawr Cymru. Er nad oes ar ei farddoniaeth fawr gamp, eto enillodd iddo'i hun le amlwg fel hynafiaethydd, beirniad, a chasglwr llyfrau. Y mae dros 300 o'i lawysgrifau yn LI.G.C. Bu farw 5 Rhagfyr 1849.

Awdur

John Thomas Owen

Ffynonellau

Oxford Dictionary of National Biography

D. Silvan Evans (gol.), *Gwaith y Parch. Walter Davies (Gwallter Mechain)* (Caerfyrddin 1866-1868)

NLW MSS, 1641-1952

T. Morgan, *Enwogion Cymreig 1700-1900* (1907)

Darllen Pellach

[Walter Davies \('Gwallter Mechain'\) a'r Bwrdd Amaeth](#)

Erthygl Wicipedia: [Gwallter Mechain](#)

Gweithiau

Walter Davies, [General view of the agriculture and domestic economy of South Wales containing the counties of Brecon, Caermarthen, Cardigan, Glamorgan, Pembroke, Radnor: drawn up for the consideration of the Board of Agriculture and Internal Improvement: Vol. I](#)

Walter Davies, [General view of the agriculture and domestic economy of South Wales containing the counties of Brecon, Caermarthen, Cardigan, Glamorgan, Pembroke, Radnor: drawn up for the consideration of the Board of Agriculture and Internal Improvement: Vol. II](#)

Walter Davies, [General view of the agriculture and domestic economy of North Wales containing the counties of Anglesey, Caernarvon, Denbigh, Flint, Meirionydd, Montgomery: drawn up and published by order of the Board of Agriculture and Internal Improvement](#)

Walter Davies, [Rhyddid \(Llundain 1791\)](#)

Gwyneddigion, [Cyhoeddiadau Cymdeithas y Gwyneddigion, yn Llundain, am y flwyddyn, 1800 \(Llundain 1801\)](#)

Dolenni Ychwanegol

VIAF: [11301942](#)

Wikidata: [Q13635559](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Mae'r Bywgraffiadur Cymreig yn cael ei ddarparu gan Lyfrgell Genedlaethol Cymru a Chanolfan Uwchefrydiau Cymreig a Cheltaidd Prifysgol Cymru. Mae ar gael am ddim ac nid yw'n derbyn cymorth grant. Byddai cyfraniad ariannol yn ein helpu i gynnal a gwella'r wefan er mwyn i ni fedru parhau i gydnabod Cymry sydd wedi gwneud cyfraniad nodedig i fywyd yng Nghymru a thu hwnt.

Ewch i'n [tudalen codi arian](#) am ragor o wybodaeth.

